

Til 17. d. Det Antvorklov Pensions- og Undervisningsanstalt for unge Piger hidtil tilstaaede Tilskud, som ikke var optaget paa Finantslovforslaget for 1889—90, men om hvis Bevilgelse der senere blev stillet Ændringsforslag ved Forslagets Behandling i Folkethinget, ifr Rigsdagstidende for 1888—89, Tillæg B. Sp. 427—28 Nr. 113 og Sp. 553—54 Nr. 100, er atter optaget.

Til 19. b. Ifølge en Indstilling fra Komiteen for Understøttelse af Sogne- og Folkebibliotheker har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet gennem Amtsraadene indhentet skematisk ordnede Oplysninger om samtlige folkelige Bogsamlinger og Skolebogsamlingerne i Landet, og den nævnte Komite har derefter underkastet det indsamlede Materiale en statistisk Bearbejdelse. Diemedet med denne Foranstaltning har været at opnaa en sammenhængende Oversigt over de herhen hørende Forhold til Vejledning for Fordelingen af de Understøttelser, der afholdes af nærværende Konto. I det Komiteen nu har aflagt Beretningen om Resultatet af dette Arbejde, har den tillige indstillet, at det til dens Raadighed staaende Beløb maatte blive forhøjet. Efter det af Komiteen Anførte meddeles her følgende Oplysninger om Sagen:

„Af Landets 1,697 Sogne have de 1,068 Bogsamlinger beregnede paa Menigmand, bestaaende af underholdende og belærende Skrifter, mellem hvilke vore bedste folkelige Forfatteres Skrifter udgjøre Hovedmassen. Adskillige Sogne have flere Bogsamlinger, hver for sin Del af Sognet, medens undertiden flere Sogne ere fælles om een Bogsamling. Sognebogsamlingen opbevares i Reglen i Skolen. Efter de indhentede paalidelige Vidnesbyrd findes der hos Landbefolkningen gennemgaaende megen Interesse for disse Bibliotheker, og de benyttes som oftest flittig, holdes godt vedlige og styres med Omfagt; i Reglen er Skolelæreren den egentlige Bestyrer. Til Trods for Befolkningens Interesse har denne Sag adskillige Vanskeligheder at kæmpe med, og den største Vanskelighed bestaar i Pengemidlernes Knappehed. Det Kontingent, der kan kræves af de bidragydende Brugere, er og maa nødvendigvis være lavt, i Reglen $1\frac{1}{2}$ à 2 Kr. aarlig for Gaardeiere, 50 D. à 1 Kr. for mindre velstillede, og af fattige betales i Reglen Intet for Brugen af Bøgerne. Skjøndt der kun undtagelsesvis ydes Bestyreren noget vederlag for hans ikke ringe Arbejde, kunne de forhaandenværende Midler, selv hvor Bogsamlingen støttes med et lille Bidrag fra Kommunen (som det er Tilfældet med 165 Sognebibliotheker), dog sjældent forslaa til at anskaffe saa mange nye Bøger, som det i og for sig vilde være ønskeligt at anskaffe. Følgen heraf er, at mange Deltagere, og det netop de ivrigste og mest læselystne, trække sig tilbage, fordi de ikke kunne faa tilstrækkelig ny Læsning. Der er derfor ingen Tvivl om, at Sognebogsamlingerne trænge til Støtte.

Komiteen har i de Aar, hvori den har uddelt de omhandlede Understøttelser, haft rig Velilighed til at se, hvor megen Nytte disse kunne stifte, ikke blot ved den umiddelbare Hjælp, som derved ydes, men ogsaa ved at sætte den paagjældende Bogsamling i Stand til at skærpe Læselysten og erhverve nye bidragydende Deltagere, og derigjennem opnaa en bedre økonomisk Stilling. Paa den anden Side har Komiteen maattet erkjende, at den Sum af 6,000 Kr. aarlig, der hidtil har staaet til dens Raadighed, er utilstrækkelig for Diemedet. Der indkommer hvert Aar 500 Ansøgninger fra Sognebogsamlinger, af hvilke de allerfleste fortjene at støttes; men skjøndt Beløbet af Understøttelserne som Regel kun er blevet sat til 25 à 50 Kr., saaledes at det omtrent svarer til Medlemsbidraget for et Aar, er det langt fra muligt at hjælpe i den Udstrækning, som man maatte ønske at gjøre det, og mangen en Bogsamling, som fortjener og trænger til Understøttelse, maa søge i flere Aar forgæves. Gjennemsnitlig kan man kun understøtte 150 Bogsamlinger hvert Aar, saa at hver enkelt kun med flere Aars Mellemrum kan faa Tilskud, endda med et forholdsvist Beløb. Naar hertil kommer, at da Antallet af Bogsamlinger er i stadig Stigen, bliver det saa meget nødvendiggere at have et større Beløb til Raadighed, og Komiteen har derfor andraget om, at Statens aarlige Bidrag til Sagen maa blive forhøjet til 10,000 Kr.